

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B**   **ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) NR 907/2014**
z dnia 11 marca 2014 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro

(Dz.U. L 255 z 28.8.2014, s. 18)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/160 z dnia 28 listopada 2014 r.	L 27	7	3.2.2015
► <u>M2</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/40 z dnia 3 listopada 2016 r.	L 5	11	10.1.2017
► <u>M3</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/967 z dnia 26 kwietnia 2018 r.	L 174	2	10.7.2018
► <u>M4</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/1336 z dnia 2 czerwca 2021 r.	L 289	6	12.8.2021

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) NR 907/2014

z dnia 11 marca 2014 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro

ROZDZIAŁ I

AGENCJE PŁATNICZE I INNE ORGANY

*Artykuł 1***Warunki akredytacji agencji płatniczych**

1. Agencje płatnicze odpowiedzialne za zarządzanie wydatkami i ich kontrolę, jak określono w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, w zakresie dokonywanych przez siebie płatności oraz przekazywania i przechowywania informacji oferują wystarczające gwarancje, że:

- a) kwalifikowalność wniosków oraz, w przypadku rozwoju obszarów wiejskich, procedura przyznawania pomocy, jak również zgodność wniosków z przepisami unijnymi podlegają kontroli przed zatwierdzeniem płatności;
- b) dokonane płatności podlegają księgowaniu w sposób dokładny i wyczerpujący;
- c) przeprowadzane są kontrole przewidziane w prawodawstwie unijnym;
- d) wymagane dokumenty są przedkładane w wyznaczonych terminach i w formie przewidzianej w przepisach unijnych;
- e) dokumenty są dostępne i przechowywane w sposób zapewniający ich kompletność, ważność i czytelność pomimo upływu czasu, również w przypadku dokumentów elektronicznych w rozumieniu przepisów unijnych.

2. Państwa członkowskie akredytują jako agencje płatnicze wydziały lub organy, które spełniają warunki przewidziane w ust. 1. Aby zdobyć akredytację, agencja płatnicza powinna dysponować strukturą administracyjną i systemem wewnętrznej kontroli, które spełniają kryteria określone w załączniku I („kryteria akredytacyjne”) w zakresie:

- a) środowiska wewnętrznego;
- b) działań kontrolnych;
- c) informacji i komunikacji;
- d) monitorowania.

Państwa członkowskie mogą ustanowić dodatkowe kryteria w celu uwzględnienia wielkości, zakresu odpowiedzialności i innych szczególnych cech agencji płatniczej.

*Artykuł 2***Warunki akredytacji agencji płatniczych**

1. W przypadku gdy akredytowanych jest więcej niż jedna agencja płatnicza, zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 dane państwo członkowskie decyduje, w drodze aktu prawnego na szczeblu ministerialnym, o akredytacji jednostki koordynującej, po upewnieniu się, że jej uregulowania administracyjne zapewniają wystarczającą gwarancję, że jednostka ta jest zdolna do realizacji zadań, o których mowa w tym artykule.
2. Aby uzyskać akredytację, jednostka koordynująca musi stosować procedury gwarantujące, że:
  - a) deklaracje skierowane do Komisji opierają się na informacjach z należyście sprawdzonych źródeł;
  - b) deklaracje skierowane do Komisji zostały należyście sprawdzone przed ich przekazaniem;
  - c) istnieje stosowna ścieżka audytu pozwalająca na wsparcie informacji przekazywanych Komisji;
  - d) zapis informacji otrzymanych i przekazanych jest przechowywany w bezpieczny sposób na papierze albo w formacie elektronicznym.

*Artykuł 3***Obowiązki agencji płatniczej w odniesieniu do interwencji publicznej**

1. Agencje płatnicze, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, zapewniają zarządzanie operacjami i kontrolę operacji związanych ze środkami interwencyjnymi dotyczącymi przechowywania publicznego, za które są odpowiedzialne, na warunkach określonych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach, określonych przez sektorowe prawodawstwo rolne, w szczególności na podstawie minimalnego odsetka kontroli określonego we wspomnianym załączniku.

Agencje płatnicze mogą delegować swoje kompetencje na rzecz agencji interwencyjnych, które spełniają warunki akredytacji ustanowione w pkt 1.C załącznika I do niniejszego rozporządzenia, bądź działać za pośrednictwem innych agencji płatniczych.

2. Agencje płatnicze lub agencje interwencyjne, bez uszczerbku dla ich ogólnej odpowiedzialności w zakresie przechowywania publicznego, mogą:
  - a) powierzyć zarządzanie określonymi środkami przechowywania publicznego osobom fizycznym lub prawnym zajmującym się przechowywaniem interwencyjnych produktów rolnych („podmioty przechowujące”);
  - b) delegować osoby fizyczne lub prawne do wykonania niektórych szczególnych zadań określonych w sektorowym prawodawstwie rolnym.

▼ B

Jeśli agencje płatnicze powierzają zarządzanie podmiotom przechowującym, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), zarządzanie to jest realizowane w ramach umowy o przechowywanie w oparciu o obowiązki i zasady ogólne określone w załączniku III.

3. Obowiązki agencji płatniczych w zakresie przechowywania publicznego są przede wszystkim następujące:

- a) prowadzenie ewidencji zapasów i rachunków finansowych dla każdego z produktów podlegających środkowi interwencyjnemu związanemu z przechowywaniem publicznym na podstawie operacji zrealizowanych w okresie od dnia 1 października danego roku do dnia 30 września roku następnego, zwanym dalej „rokiem budżetowym”;
- b) uaktualnianie wykazu podmiotów przechowujących, z którymi agencje płatnicze podpisały umowy przechowywania publicznego. Wykaz ten zawiera wyczerpujące dane umożliwiające dokładną identyfikację wszystkich miejsc przechowywania, ich pojemności, liczby magazynów, chłodni lub silosów, ich planów i schematów;
- c) udostępnianie Komisji typowych umów stosowanych przy przechowywaniu publicznym, zasad dotyczących przejmowania produktów, ich przechowywania i wydawania z magazynów podmiotów przechowujących, jak również zasad dotyczących odpowiedzialności tych podmiotów;
- d) prowadzenie centralnej skomputeryzowanej ewidencji wszystkich zapasów, obejmującej wszystkie miejsca przechowywania, wszystkie produkty, wszystkie ilości i klasy poszczególnych produktów, z określeniem w każdym przypadku masy (w stosownych przypadkach, masy netto lub brutto) lub objętości;
- e) dokonywanie, zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, wszystkich operacji związanych z przechowywaniem, konserwacją, transportem lub transferem produktów podlegających zakupom interwencyjnym, bez uszczerbku dla odpowiedzialności własnej kupujących, innych organizacji płatniczych biorących udział w operacji lub osób upoważnionych w tym względzie;
- f) przeprowadzanie w nieregularnych odstępach czasu i bez uprzedzenia w ciągu całego roku kontroli na miejscu w magazynach, w których przechowywane są produkty objęte interwencją. O ile nie zaszkodzi to celowi kontroli, możliwe jest jednak powiadomienie, ściśle ograniczone do minimalnego koniecznego okresu. Tego rodzaju powiadomienie nie wykracza poza 24 godziny, z wyjątkiem przypadków należyście uzasadnionych;

▼ B

g) przeprowadzanie corocznej inwentaryzacji zgodnie z art. 4.

Jeżeli w danym państwie członkowskim zarządzanie rachunkami dotyczącymi przechowywania publicznego w odniesieniu do jednego lub kilku produktów zapewnione jest przez kilka agencji płatniczych, ewidencja zapasów i rachunki finansowe, o których mowa w lit. a) i d), są konsolidowane na poziomie państwa członkowskiego przed przekazaniem odpowiednich informacji do Komisji.

4. Agencje płatnicze podejmują wszelkie środki, aby zagwarantować:

a) odpowiednie przechowywanie produktów objętych unijnymi środkami interwencji, kontrolując ich jakość co najmniej raz w roku;

b) kompletność zapasów interwencyjnych.

5. Agencje płatnicze informują niezwłocznie Komisję:

a) jeśli wydłużenie okresu przechowywania produktu mogłoby spowodować obniżenie jego jakości;

b) o stratach ilościowych lub obniżeniu jakości produktu na skutek klęsk żywiołowych.

Jeżeli mają zastosowanie sytuacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), podejmuje odpowiednią decyzję:

a) w odniesieniu do sytuacji określonych w akapicie pierwszym lit. a) – zgodnie z procedurą sprawdzającą określoną w art. 229 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽¹⁾;

b) w odniesieniu do sytuacji określonych w akapicie pierwszym lit. b) – zgodnie z procedurą sprawdzającą określoną w art. 116 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

6. Agencje płatnicze ponoszą skutki finansowe wynikające ze złego przechowywania produktu podlegającego unijnym środkom interwencyjnym, w szczególności z powodu niedostosowania metod przechowywania. Agencje ponoszą odpowiedzialność finansową w przypadku niedopełnienia swoich zobowiązań lub obowiązków, bez uszczerbku dla możliwości podjęcia działań przeciwko podmiotowi przechowującemu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 oraz (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

▼B

7. Agencja płatnicza w sposób ciągły udostępnia przedstawicielom Komisji oraz upoważnionym przez nią osobom, drogą elektroniczną lub w miejscu jej siedziby, rachunki dotyczące przechowywania publicznego oraz wszelkie dokumenty, umowy i pliki utworzone bądź otrzymane w kontekście operacji związanych z interwencją.

*Artykuł 4***Inwentaryzacja**

1. Agencje płatnicze w trakcie każdego roku budżetowego przeprowadzają inwentaryzację wszystkich produktów podlegających interwencji Unii.

Następnie porównują wyniki tej inwentaryzacji z danymi księgowymi. Księgowanie różnic stwierdzonych w ilościach oraz kwot wynikających z różnic jakościowych stwierdzonych w trakcie kontroli odbywa się zgodnie z przepisami przyjętymi na podstawie art. 46 ust. 6 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

2. Do celów stosowania ust. 1 brakujące ilości wynikające ze standardowych operacji związanych z przechowywaniem publicznym podlegają granicom tolerancji wyznaczonym w załączniku IV i odpowiadają różnicy między zapasem teoretycznym wynikającym z ujęcia księgowego zapasów a zapasem rzeczywistym ustalonym na podstawie inwentaryzacji przewidzianej w ust. 1 lub zapasem wykazany w księgach jako pozostający po wyczerpaniu zapasu rzeczywistego w magazynie.

ROZDZIAŁ II

ZARZĄDZANIE FINANSOWE*Artykuł 5***▼M3****Nieprzestrzeżenie najpóźniejszej daty płatności w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji****▼B**

1. W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) zgodnie z przypadkami wyjątkowymi, o których mowa w art. 40 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności wydatki zrealizowane po upływie terminu płatności kwalifikują się do finansowania unijnego na warunkach określonych w ust. 2–6 niniejszego artykułu.

2. Jeżeli wydatki dokonane po upływie terminów są równe lub mniejsze od 5 % wydatków dokonanych w terminie, nie stosuje się zmniejszenia.

Po przekroczeniu progu 5 % wszystkie kolejne wydatki dokonane z opóźnieniem zostają zmniejszone zgodnie z następującymi zasadami:

▼B

- a) w odniesieniu do wydatków dokonanych w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynął termin płatności, wydatki zostają zredukowane o 10 %;
- b) w odniesieniu do wydatków dokonanych w drugim miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynął termin płatności, wydatki zostają zredukowane o 25 %;
- c) w odniesieniu do wydatków dokonanych w trzecim miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynął termin płatności, wydatki zostają zredukowane o 45 %;
- d) w odniesieniu do wydatków dokonanych w czwartym miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynął termin płatności, wydatki zostają zredukowane o 70 %;
- e) w odniesieniu do wydatków dokonanych w terminie późniejszym niż w czwartym miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynął termin płatności, wydatki zostają zredukowane o 100 %.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 w odniesieniu do płatności bezpośrednich, których kwota jest niższa od pułapu, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ⁽¹⁾, stosuje się następujące warunki:

- a) w przypadku gdy próg, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy, nie został w pełni wykorzystany w odniesieniu do płatności dokonanych w odniesieniu do roku kalendarzowego N najpóźniej w dniu 15 października roku N+1, a pozostała część tego progu wynosi ponad 2 %, zostaje ona zredukowana do 2 %;
- b) podczas roku budżetowego N+1 płatności bezpośrednie, inne niż płatności przyznawane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 ⁽²⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 ⁽³⁾, w odniesieniu do lat kalendarzowych N-1 lub wcześniejszych, dokonane po upływie terminu płatności, będą kwalifikowalne do finansowania w ramach EFRG, jedynie gdy całkowita kwota płatności bezpośrednich, które realizowane są w roku budżetowym N+1 – dostosowanych w stosownych przypadkach do kwot przed korektą przewidzianą w art. 26 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 – nie przekracza pułapu określonego w załączniku III do rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego N, zgodnie z art. 7 tego rozporządzenia;
- c) wydatki przekraczające pułapy, o których mowa w lit. a) lub b), zostają zmniejszone o 100 %.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 23).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 41).

▼ B

Kwoty zwrotów, o których mowa w art. 26 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, nie są brane pod uwagę przy weryfikacji przestrzegania warunku określonego w niniejszym ustępie akapit pierwszy lit. b).

▼ M4**▼ B**

4. Komisja stosuje inną skalę od skali przewidzianych w ust. 2 i 3 i/lub niższą redukcję lub brak redukcji, o ile występują szczególne warunki w zarządzaniu przy niektórych środkach lub jeśli państwa członkowskie przedstawią należyte uzasadnienia.

Akapitu pierwszego nie stosuje się jednakże w przypadku wydatków przekraczających pułap, o którym mowa w ust. 3 lit. b).

▼ M4

5. Kontrole przestrzegania terminów płatności przeprowadza się jednokrotnie w każdym roku budżetowym w odniesieniu do wydatków dokonywanych do dnia 15 października. W przypadku nieprzestrzegania terminów płatności w odniesieniu do miesięcznych deklaracji wydatków możliwe jest przeprowadzenie dodatkowej kontroli przestrzegania terminów płatności w odniesieniu do wydatków dokonanych do dnia 31 lipca.

Wszelkie przekroczenia terminów płatności są brane pod uwagę najpóźniej w decyzji w sprawie rozliczenia rachunków, o której mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

▼ B

6. Zmniejszenia, o których mowa w niniejszym artykule, stosuje się bez uszczerbku dla późniejszych decyzji w sprawie zgodności rozliczeń, o których mowa w art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

▼ M3*Artykuł 5a***Nieprzestrzeganie najpóźniejszej daty płatności w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich**

1. W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zgodnie z przypadkami wyjątkowymi, o których mowa w art. 40 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności wydatki dokonane po upływie terminu płatności kwalifikują się do finansowania unijnego na warunkach określonych w ust. 2–6 niniejszego artykułu.

2. Jeżeli wydatki dokonane po upływie terminu, o którym mowa w art. 75 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, nie przekraczają progu 5 % wydatków dokonanych w terminie, nie stosuje się zmniejszenia płatności okresowych.

Jeżeli wydatki dokonane po upływie terminu, o którym mowa w art. 75 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, przekraczają próg 5 %, wszystkie kolejne wydatki dokonane z opóźnieniem zostają zmniejszone w odniesieniu do okresów określonych w art. 22 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 908/2014 ⁽¹⁾ zgodnie z następującymi zasadami:

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 908/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. ustanawiające zasady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, przepisów dotyczących kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz.U. L 255 z 28.8.2014, s. 59).

▼ M3

- a) wydatki dokonane między dniem 1 lipca a dniem 15 października roku, w którym upłynął termin płatności, zostają zmniejszone o 25 %;
- b) wydatki dokonane między dniem 16 października a dniem 31 grudnia roku, w którym upłynął termin płatności, zostają zmniejszone o 60 %;
- c) wydatki dokonane po dniu 31 grudnia roku, w którym upłynął termin płatności, zostają zmniejszone o 100 %.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 w przypadku gdy próg, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy, nie został w pełni wykorzystany w odniesieniu do płatności dokonanych w odniesieniu do roku kalendarzowego N najpóźniej w dniu 31 grudnia roku N + 1, a pozostała część tego progu wynosi ponad 2 %, zostaje ona zmniejszona do 2 %.

4. Jeżeli występują szczególne warunki w zarządzaniu przy niektórych środkach lub jeżeli państwa członkowskie przedstawią należyte uzasadnienie, Komisja stosuje inne okresy płatności, niż te określone w ust. 2 i 3, lub mniejsze zmniejszenie, bądź też wcale nie stosuje zmniejszenia.

5. Kontrole przestrzegania terminu płatności przeprowadza się raz w każdym roku budżetowym w odniesieniu do wydatków poniesionych do dnia 15 października.

Wszelkie przekroczenia terminu płatności są brane pod uwagę w decyzji w sprawie rozliczenia rachunków, o której mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

6. Zmniejszenia, o których mowa w niniejszym artykule, stosuje się bez uszczerbku dla późniejszych decyzji w sprawie rozliczenia zgodności, o których mowa w art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

▼ M4

7. Progi i zmniejszenia, o których mowa w ust. 2 i 3, oblicza się oddzielnie w odniesieniu do przydziałów z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, bez dodatkowych zasobów, o których mowa w art. 58a rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, oraz w odniesieniu do tych dodatkowych zasobów.

▼ B*Artykuł 6***Nieprzestrzeganie najwcześniejszej daty płatności**

W odniesieniu do EFRG, jeżeli państwa członkowskie mają prawo wypłacania zaliczek przed najwcześniejszą datą płatności ustaloną w sektorowym prawodawstwie rolnym do określonej maksymalnej kwoty, wszelkie wydatki przekraczające taką maksymalną kwotę uznaje się za wydatki dokonane przed najwcześniejszą datą płatności. Zgodnie z wyjątkami, o których mowa w art. 40 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, wydatki te kwalifikują się jednak do finansowania przez Unię po ich zmniejszeniu o 10 %.

▼ B*Artykuł 7***Kompensata ze strony agencji płatniczych****▼ M4**

1. W związku ze swoją decyzją dotyczącą płatności miesięcznych podjętą zgodnie z art. 18 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, Komisja wypłaca saldo wydatków zadeklarowanych przez każde państwo członkowskie w deklaracji miesięcznej, pomniejszone o kwotę dochodów przeznaczonych na określony cel, włączonych przez wspomniane państwo członkowskie do jego deklaracji wydatków. Kompensatę tę traktuje się jako odpowiednie dochody.

Środki na zobowiązania i środki na płatności wynikające z dochodów przeznaczonych na określony cel są otwarte od chwili przeznaczenia tych dochodów na odpowiednie linie budżetowe.

▼ B

2. Jeżeli kwoty, o których mowa w art. 43 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, zostały wstrzymane przed płatnością danej pomocy w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbań, to są one odliczane od odpowiedniej kwoty wydatków.

3. Kwoty wkładów Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) odzyskane od beneficjentów w ramach danego programu rozwoju obszarów wiejskich – w każdym okresie referencyjnym – są odliczane od kwoty do wypłacenia przez EFRROW w deklaracji wydatków za ten okres.

4. Kwoty większe lub mniejsze wynikające, w stosownych przypadkach, z rozliczenia rachunków, o którym mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, mogą być ponownie wykorzystane w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, dodaje się lub odejmuje od kwoty wkładu EFRROW po sporządzeniu pierwszej deklaracji po decyzji w sprawie rozliczenia rachunków.

5. Pomoc finansowa EFRG stanowi równowartość wydatków obliczonych na podstawie informacji przekazanych przez agencję płatniczą, pomniejszonych o wszelkie dochody wynikające z zastosowania środka interwencyjnego, zatwierdzonych za pomocą wdrożonego przez Komisję systemu informatycznego i ujętych przez agencję płatniczą w deklaracji wydatków.

*Artykuł 8***Opóźnione przyjęcie budżetu Unii**

1. W odniesieniu do EFRG, jeżeli budżet Unii nie zostanie przyjęty na początku roku budżetowego, płatności miesięczne, o których mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, przyznaje się zgodnie z wartością procentową deklaracji wydatków złożonych przez państwa członkowskie, ustanowione w ramach każdego rozdziału dotyczącego wydatków oraz w ramach limitów ustanowionych w art. 16 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012. Komisja bierze pod uwagę kwoty niezwrócone państwom członkowskim w chwili podejmowania decyzji dotyczących późniejszych zwrotów.

▼B

2. W odniesieniu do EFRROW, jeżeli budżet Unii nie zostanie przyjęty na początku roku budżetowego:
  - a) płatności okresowe, o których mowa w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, przyznaje się proporcjonalnie do dostępnych wpływów zgodnie z wartością procentową deklaracji wydatków złożonych dla każdego programu rozwoju obszarów wiejskich. Komisja bierze pod uwagę kwoty niezwrócone państwom członkowskim w chwili podejmowania decyzji dotyczących późniejszych płatności okresowych;
  - b) jeśli chodzi o zobowiązania budżetowe, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, pierwsze roczne raty po przyjęciu programów rozwoju obszarów wiejskich są realizowane zgodnie z kolejnością przyjęcia tych programów. Po wyczerpaniu odpowiednich zobowiązań, zobowiązania budżetowe odnoszące się do kolejnych rocznych rat są realizowane zgodnie z kolejnością przyjęcia programów. Jeżeli środki dostępne na zobowiązania są ograniczone, Komisja może podejmować częściowe roczne zobowiązania w odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich. Zobowiązania dotyczące pozostałego salda w odniesieniu do tych programów zostają zaciągnięte dopiero po udostępnieniu dodatkowych środków na zobowiązania.

*Artykuł 9***Odroczenie płatności miesięcznych**

Po uprzednim zawiadomieniu zainteresowanych państw członkowskich, Komisja może odroczyć płatności miesięczne, o których mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, wypłacane na rzecz państw członkowskich, jeśli informacje, o których mowa w art. 102 ust. 1 lit. c) ppkt (i) i (ii) tego rozporządzenia, zostaną dostarczone z opóźnieniem lub zawierają rozbieżności wymagające dodatkowej weryfikacji.

*Artykuł 10***Zawieszenie płatności w przypadku spóźnionego przedłożenia informacji**

1. Zawieszenie płatności, o którym mowa w art. 42 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, nie ma zastosowania do środków wymienionych w załączniku V do niniejszego rozporządzenia.
2. W odniesieniu do wydatków w ramach EFRG zastosowanie mają następujące zakresy zawieszenia płatności:
  - a) jeśli wyniki kontroli nie zostały przesłane do dnia 15 października – 1 % wydatków, w odniesieniu do których nie przesłano na czas odpowiednich informacji;
  - b) jeśli wyniki kontroli nie zostały przesłane do dnia 1 grudnia – 1,5 % wydatków, w odniesieniu do których nie przesłano na czas odpowiednich informacji.
3. W odniesieniu do wydatków w ramach EFRROW zastosowanie mają następujące zakresy zawieszenia płatności:

▼B

- a) jeśli wyniki kontroli nie zostały przesłane do dnia 15 października – 1 % wydatków, w odniesieniu do których nie przesłano na czas odpowiednich informacji;
- b) jeśli wyniki kontroli nie zostały przesłane do dnia 15 stycznia – 1,5 % wydatków, w odniesieniu do których nie przesłano na czas odpowiednich informacji.

*Artykuł 11***Kurs walutowy mający zastosowanie przy sporządzaniu deklaracji wydatków**

1. Zgodnie z art. 106 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 w przypadku EFRG podczas sporządzania deklaracji wydatków państwa członkowskie nienależące do strefy euro stosują ten sam kurs walutowy, co kurs, który zastosowały w chwili dokonywania płatności na rzecz beneficjentów lub otrzymania dochodów, zgodnie z rozdziałem V i sektorowym prawodawstwem rolnym. W przypadku decyzji dotyczących rozliczenia, o których mowa w art. 51 i 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, państwa członkowskie stosują pierwszy kurs walutowy ustalony przez Europejski Bank Centralny po dacie przyjęcia tej decyzji.

W przypadkach innych niż te, o których mowa w akapicie pierwszym, w szczególności w odniesieniu do programów promocyjnych zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 3/2008 ⁽¹⁾ oraz w odniesieniu do środków promocyjnych w sektorze wina, a także w odniesieniu do operacji, dla których termin operacyjny nie został określony w sektorowym prawodawstwie rolnym, stosowany kurs walutowy jest przedostatnim kursem walutowym ustalonym przez Europejski Bank Centralny przed miesiącem, za który deklaruje się wydatki lub dochody przeznaczone na określony cel.

2. W odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich, podczas sporządzania deklaracji wydatków państwa członkowskie nienależące do strefy euro stosują – w odniesieniu do każdej operacji płatności lub odzyskania – przedostatni kurs walutowy ustalony przez Europejski Bank Centralny sprzed miesiąca, w którym operacje zapisuje się w księgach agencji płatniczej.

▼M3

W odniesieniu do operacji, dla których termin operacyjny nie został określony w sektorowym prawodawstwie rolnym, mającym zastosowanie kursem walutowym jest przedostatni kurs walutowy ustalony przez Europejski Bank Centralny przed ostatnim miesiącem okresu, za który deklaruje się wydatki lub dochody przeznaczone na określony cel.

▼B

ROZDZIAŁ III

ROZLICZENIE RACHUNKÓW I INNE KONTROLE

*Artykuł 12***Kryteria i metodyka stosowania korekt w ramach kontroli zgodności rozliczeń**

1. Dla celów przyjęcia decyzji zgodnie z art. 52 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 w sprawie kwot, które mają być wyłączone

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 3/2008 z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych na rynku wewnętrznym i w krajach trzecich (Dz.U. L 3 z 5.1.2008, s. 1).

▼B

z finansowania unijnego, Komisja dokonuje rozróżnienia pomiędzy kwotami uznanymi za kwoty nienależnie wypłacone lub częściami tych kwot a kwotami ustalonymi w drodze zastosowania korekt ekstrapolowanych lub ryczałtowych.

W celu oceny kwot podlegających wyłączeniu z finansowania unijnego w przypadku stwierdzenia, że wydatki nie zostały poniesione zgodnie z przepisami unijnymi, oraz, w odniesieniu do EFRROW – zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi i krajowymi, Komisja bierze pod uwagę swoje własne ustalenia i informacje udostępnione przez państwa członkowskie w ramach procedury kontroli zgodności rozliczeń przeprowadzonej zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

2. Komisja podejmuje decyzję o wyłączeniu w oparciu o zidentyfikowanie kwot nienależnie wypłaconych, wyłącznie jeżeli kwoty te można zidentyfikować przy zastosowaniu proporcjonalnych nakładów. Jeżeli Komisja nie może zidentyfikować kwot nienależnie wypłaconych przy zastosowaniu proporcjonalnych nakładów, państwa członkowskie mogą, w terminie ustalonym przez Komisję w trakcie procedury kontroli zgodności rozliczeń, przedstawić dane dotyczące weryfikacji tych kwot na podstawie kontroli wszystkich indywidualnych przypadków, których dana nieprawidłowość może potencjalnie dotyczyć. Weryfikacja obejmuje wszystkie wydatki poniesione z naruszeniem mających zastosowanie przepisów i obciążające budżet Unii. Przedstawione dane muszą obejmować wszystkie poszczególne kwoty, które są niekwalifikowalne z powodu danej nieprawidłowości.

3. Jeżeli zgodnie z ust. 2 nie można zidentyfikować kwot nienależnie wypłaconych, Komisja może określić kwoty, które mają zostać wyłączone przez zastosowanie korekt ekstrapolowanych. Aby umożliwić Komisji określenie przedmiotowych kwot, państwa członkowskie mogą przedłożyć, w terminie przewidzianym przez Komisję w trakcie procedury kontroli zgodności obliczeń, obliczenie kwoty podlegającej wyłączeniu z finansowania unijnego poprzez ekstrapolację na podstawie metod statystycznych wyników kontroli przeprowadzonych na reprezentatywnej próbie tych przypadków. Próba pochodzi z populacji, w której można w uzasadniony sposób spodziewać się tej samej nieprawidłowości.

4. W celu uwzględnienia wyników obliczeń przedłożonych przez państwa członkowskie, o których mowa w ust. 2 i 3, Komisja ma prawo:

- a) ocenić metody wykorzystane do obliczenia lub ekstrapolacji, które powinny zostać wyraźnie opisane przez państwa członkowskie;
- b) sprawdzić reprezentatywność próby, o której mowa w ust. 3;
- c) sprawdzić przedłożone jej treść i wyniki obliczeń lub ekstrapolacji;
- d) uzyskać wystarczające i stosowne dowody kontroli dotyczące danych podstawowych.

▼ B

5. Stosując ust. 3, państwa członkowskie mogą w kontekście swojego audytu przewidzianego w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 wykorzystywać dane statystyczne agencji płatniczych dotyczące kontroli, potwierdzone przez jednostkę certyfikującą lub dokonaną przez tę jednostkę ocenę poziomu błędów, pod następującymi warunkami:

- a) Komisja jest zadowolona z działań realizowanych przez jednostki certyfikujące zarówno w zakresie strategii audytu, jak i treści, zakresu i jakości rzeczywistych prac audytowych;
- b) zakres prac jednostek certyfikujących jest zgodny z zakresem danego postępowania w sprawie kontroli zgodności rozliczeń, w szczególności w odniesieniu do środków lub systemów;
- c) kwota wszelkich kar, które należało zastosować, została uwzględniona w ocenach.

6. Jeżeli nie zostały spełnione warunki określenia kwot, które mają zostać wyłączone z finansowania Unii, o których mowa w ust. 2 i 3, lub charakter przypadku sprawia, że nie można określić kwot, które mają zostać wyłączone na podstawie tych ustępów, Komisja stosuje korekty ryczałtowe, uwzględniając charakter i wagę naruszenia oraz własną ocenę ryzyka poniesienia straty finansowej przez Unię.

Poziom korekty ryczałtowej wyznacza się z uwzględnieniem w szczególności rodzaju zidentyfikowanej niezgodności. W tym celu niedociągnięcia ujawnione w ramach kontroli zostają podzielone na odnoszące się do kluczowych i do pomocniczych mechanizmów kontroli, w następujący sposób:

- a) kluczowe mechanizmy kontroli to kontrole bezpośrednio i administracyjne niezbędne do ustalenia kwalifikowalności pomocy oraz odnośnego stosowania zmniejszeń i kar;
- b) pomocnicze mechanizmy kontroli to wszystkie inne czynności administracyjne niezbędne do prawidłowego rozpatrzenia wniosków.

Jeżeli w ramach jednej procedury kontroli zgodności rozliczeń ustalone zostaną różne niezgodności, które pojedynczo powodowałyby różne korekty ryczałtowe, stosuje się wyłącznie najwyższy poziom korekty ryczałtowej.

7. Przy ustalaniu poziomu korekt ryczałtowych Komisja może w szczególności wziąć pod uwagę poniższe okoliczności, świadczące o większej wadze nieprawidłowości wskazujących na większe ryzyko straty dla budżetu Unii:

- a) co najmniej jeden kluczowy mechanizm kontroli nie jest stosowany lub jest stosowany na tyle nieprawidłowo lub nieregularnie, że uznaje się go za nieefektywny, jeśli chodzi o określanie kwalifikowalności wniosku lub zapobieganie nieprawidłowościom; lub
- b) wykryto trzy lub więcej niedociągnięć w odniesieniu do tego samego systemu kontroli; lub

▼ B

- c) dane państwo członkowskie nie stosuje systemu kontroli lub stosowanie takie ma poważne wady oraz istnieją dowody na poważne nieprawidłowości i zaniedbania w przeciwdziałaniu nieprawidłowościom lub oszustwom; lub
- d) w odniesieniu do tego państwa członkowskiego została już zastosowana korekta za podobne niedociągnięcia w tym samym sektorze, z zastrzeżeniem zbadania przez Komisję wszelkich środków naprawczych lub kompensacyjnych podjętych już przez dane państwo członkowskie.

▼ M1

8. Jeżeli państwo członkowskie przedstawia obiektywne przesłanki, które nie spełniają warunków określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, z których jednak wynika, że maksymalna strata dla funduszy jest niższa od tej, która wynikałaby z zastosowania stawki zryczałtowanej niższej niż zaproponowana, Komisja stosuje tę niższą stawkę zryczałtowaną, aby określić kwoty, które mają być wyłączone z finansowania unijnego na podstawie art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

▼ B

9. Kwoty faktycznie odzyskane od beneficjentów i przekazane na rzecz funduszy przed odpowiednią datą, jaką ustali Komisja w trakcie procedury kontroli zgodności rozliczeń, odlicza się od kwoty, którą Komisja postanawia wyłączyć z finansowania unijnego na podstawie art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

*Artykuł 13***Obowiązki po zakończeniu procedur odzyskiwania należności**

Po zakończeniu procedur odzyskiwania należności, o których mowa w art. 54 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, państwa członkowskie:

- a) przekazują na rzecz EFRG pięćdziesiąt procent odzyskanych kwot, po odjęciu kosztów odzyskania przewidzianego w art. 55 akapit drugi tego rozporządzenia;
- b) przekazują na rzecz EFRROW pięćdziesiąt procent kwot odzyskanych po zamknięciu programu dotyczącego rozwoju obszarów wiejskich lub odzyskanych przed zamknięciem takiego programu, które jednak nie mogły być ponownie wykorzystane zgodnie z art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

*Artykuł 14***Kontrola transakcji**

System kontroli ustanowiony w tytule V rozdział III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 nie ma zastosowania do środków wymienionych w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia.

▼BTYTUŁ IV
ZABEZPIECZENIA

SEKCJA 1

Zakres i stosowanie terminów

Artykuł 15

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie we wszystkich przypadkach, w których w ramach sektorowego prawodawstwa rolnego przewiduje się zabezpieczenie, bez względu na to, czy użyto w nich konkretnego terminu „zabezpieczenie”.

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do zabezpieczeń złożonych w celu zapewnienia płatności cel przywozowych i wywozowych określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2913/92 ⁽¹⁾.

Artykuł 16

Terminy stosowane w niniejszym rozdziale

Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „właściwy organ” jest to strona upoważniona do przyjęcia zabezpieczenia lub strona upoważniona do podjęcia decyzji w myśl odpowiedniego rozporządzenia, czy zabezpieczenie ma być zwolnione, czy też ma ulec przypadkowi;
- b) „zabezpieczenie zbiorcze” jest to zabezpieczenie udostępnione właściwemu organowi w celu zapewnienia, że spełnione zostanie więcej niż jedno zobowiązanie.
- c) „odpowiednia część kwoty zabezpieczonej” jest to część sumy zabezpieczonej odpowiadająca ilości, dla której naruszono zobowiązanie.

SEKCJA 2

Wymóg złożenia zabezpieczenia

Artykuł 17

Strona odpowiedzialna

Zabezpieczenie jest przekazywane przez stronę lub w imieniu strony odpowiedzialnej za wypłacenie należnej kwoty pieniężnej, w przypadku gdy zobowiązanie nie zostanie spełnione.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U. L 302 z 19.10.1992, s. 1).

▼ B*Artykuł 18***Odstąpienie od wymogu złożenia zabezpieczenia**

1. Właściwy organ może odstąpić od wymogu złożenia zabezpieczenia, gdy strona odpowiedzialna za spełnienie zobowiązania jest:

- a) jednostką publiczną odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków organu publicznego;
- b) jednostką prywatną pełniącą obowiązki, o których mowa w lit. a), pod nadzorem państwa.

2. Właściwy organ może odstąpić od wymogu złożenia zabezpieczenia, gdy wartość zabezpieczanej sumy jest mniejsza niż 500 EUR. W takim przypadku zainteresowana strona składa pisemne zobowiązanie, że – jeżeli odpowiednie zobowiązanie nie zostanie spełnione – uiszczy kwotę równą zabezpieczeniu, od którego odstąpiono.

Przy stosowaniu pierwszego akapitu wartość zabezpieczenia zostanie tak obliczona, aby obejmować wszystkie istotne zobowiązania powiązane z tą samą operacją.

*Artykuł 19***Warunki mające zastosowanie do zabezpieczeń**

1. Właściwy organ nie przyjmuje zabezpieczenia, które uważa za nieodpowiednie, niewystarczające albo niezapewniające pokrycia na dostatecznie długi okres lub wymaga jego zamiany.

2. W przypadku zdeponowania gotówki drogą transferu nie jest ona traktowana jako zabezpieczenie, dopóki właściwy organ nie upewni się, że kwota ta znajduje się w jego dyspozycji.

3. Czek na kwotę, której płatność jest zagwarantowana przez instytucję finansową uznaną w tym celu przez państwo członkowskie odpowiednie dla właściwego organu, jest traktowany jak depozyt gotówkowy. Właściwy organ nie musi składać takiego czeku do realizacji, dopóki nie nadejdzie ostateczny termin jego realizacji.

Czek innego rodzaju niż ten, o którym mowa w akapicie pierwszym, stanowi zabezpieczenie jedynie wówczas, gdy właściwy organ stwierdzi, że dysponuje kwotą podaną na czeku.

4. Wszelkie koszty naliczane przez instytucję finansową są ponoszone przez stronę składającą zabezpieczenie

5. Strona składająca zabezpieczenie w postaci depozytu gotówkowego nie otrzymuje żadnych odsetek.

Artykuł 20

Stosowanie euro

1. Zabezpieczenia wyraża się w euro.

2. Jeżeli zabezpieczenie zostanie zatwierdzone w państwie członkowskim nienależącym do strefy euro, kwota zabezpieczenia wyrażona w euro zostaje przeliczona na mającą zastosowanie walutę krajową zgodnie z przepisami rozdziału V. Zobowiązanie odpowiadające zabezpieczeniu i kwota, która mogłaby ewentualnie zostać zatrzymana w przypadku nieprawidłowości lub naruszenia, zostają ustalone w euro.

Artykuł 21

Poręczyciel

1. Poręczyciel posiada miejsce zameldowania lub prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Unii i zgodnie z postanowieniami Traktatu dotyczącymi swobody świadczenia usług jest zatwierdzany przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym zabezpieczenie jest składane. Poręczyciel jest związany gwarancją wystawioną na piśmie.

2. Pisemna gwarancja zawiera co najmniej następujące informacje:
  - a) zobowiązanie lub, w przypadku zabezpieczenia zbiorczego, rodzaje zobowiązań, wypełnienie których gwarantuje ona płatnością odpowiedniej kwoty pieniędzy;

  - b) maksymalne zobowiązanie finansowe, które poręczyciel akceptuje;

  - c) potwierdzenie, że poręczyciel podejmuje się solidarnie ze stroną odpowiedzialną za wywiązanie się ze zobowiązań zapłacić, w ciągu 30 dni od żądania ze strony właściwego organu, dowolną kwotę w ramach gwarancji należnej z chwilą powiadomienia o przypadku gwarancji.

3. W przypadku gdy udzielono już pisemnego zabezpieczenia zbiorczego, właściwy organ ustala odpowiednią procedurę, na podstawie której całe zabezpieczenie lub jego część są przypisane określonemu zobowiązaniu.

Artykuł 22

Stosowanie siły wyższej

Każda osoba odpowiedzialna za realizację zobowiązania objętego zabezpieczeniem, utrzymująca, że nieprzestrzeganie zobowiązania spowodowane jest działaniem siły wyższej, udowadnia właściwym organom w sposób je zadowalający, że miało miejsce działanie siły wyższej. Jeżeli właściwy organ uzna działanie siły wyższej, zobowiązanie wygasa wyłącznie do celów zwrotu zabezpieczenia.

▼ B*SEKCJA 3****Zwrot i przepadek zabezpieczeń innych niż te, o których mowa w sekcji 4****Artykuł 23***Przepadek zabezpieczeń**

1. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, jest wymogiem podjęcia lub zaniechania działania, o zasadniczym znaczeniu dla celów rozporządzenia nakładającego ten wymóg.

2. Jeżeli zobowiązanie nie zostanie wypełnione i nie wyznaczono żadnego terminu na jego wypełnienie, zabezpieczenie ulega przepadkowi, kiedy właściwy organ stwierdzi, że zobowiązanie to nie zostało wypełnione.

3. Jeżeli wyznaczono termin na wypełnienie zobowiązania, a zostało ono wypełnione dopiero po tym terminie, zabezpieczenie ulega przepadkowi.

W takim przypadku zabezpieczenie ulega przepadkowi w wysokości 10 % natychmiast, a do pozostałej kwoty stosuje się dodatkowy odsetek w wysokości:

a) 2 % za każdy kalendarzowy dzień przekroczenia terminu, jeżeli zobowiązanie dotyczy przywozu produktów do państwa trzeciego;

b) 5 % za każdy kalendarzowy dzień przekroczenia terminu, jeżeli zobowiązanie dotyczy opuszczenia przez produkty obszaru celnego Unii.

4. Jeżeli zobowiązanie zostanie wypełnione w terminie, a dowód jego wypełnienia należy przedstawić w ustalonym terminie, zabezpieczenie dotyczące tego zobowiązania ulega przepadkowi za każdy dzień kalendarzowy przekraczający ten termin, według wzoru $0,2 \times \text{ustalony termin w dniach}$ i z uwzględnieniem art. 25.

Jeżeli dowód, o którym mowa w akapicie pierwszym, polega na złożeniu wykorzystanego lub wygasłego pozwolenia na przywóz lub wywóz, lub przedstawieniu dowodu, że produkty opuściły obszar celny Unii, kwota zabezpieczenia, która ma podlegać przepadkowi wynosi 15 %, jeżeli dowód ten zostanie złożony po terminie, o którym mowa w akapicie pierwszym, ale najpóźniej w 730. dniu kalendarzowym po upływie daty ważności pozwolenia. Po upływie 730 dni kalendarzowych pozostała kwota zabezpieczenia ulega przepadkowi w całości.

Jeżeli zobowiązanie określone w akapicie pierwszym dotyczy złożenia wykorzystanego lub wygasłego pozwolenia na wywóz produktów o z góry ustalonej stawce refundacji, kwota zabezpieczenia, która ma podlegać przepadkowi, wynosi:

a) 10 %, jeżeli pozwolenie zostanie złożone między 61. a 90. dniem kalendarzowym od daty upływu ważności pozwolenia;

▼ B

- b) 50 %, jeżeli pozwolenie zostanie złożone między 91. a 120. dniem kalendarzowym od daty upływu ważności pozwolenia;
  - c) 70 %, jeżeli pozwolenie zostanie złożone między 121. a 150. dniem kalendarzowym od daty upływu ważności pozwolenia;
  - d) 80 %, jeżeli pozwolenie zostanie złożone między 151. a 180. dniem kalendarzowym od daty upływu ważności pozwolenia;
  - e) 100 %, jeżeli pozwolenie zostanie złożone po 180. dniu kalendarzowym od daty upływu ważności pozwolenia.
5. Kwota zabezpieczenia ulegająca przypadkowi jest zaokrąglana do pierwszej niższej kwoty wyrażonej w pełnym euro lub stosowanej walucie krajowej.

*Artykuł 24***Zwrot zabezpieczeń**

1. Po przedstawieniu dowodów – określonych w szczegółowych przepisach unijnych – świadczących, że zobowiązanie zostało wypełnione, lub po częściowym przypadku zabezpieczenia zgodnie z art. 66 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 i art. 23 niniejszego rozporządzenia, pozostała kwota zabezpieczenia zostaje niezwłocznie zwrócona.
2. Na żądanie zabezpieczenie jest częściowo zwracane w przypadku dostarczenia stosownego dowodu dotyczącego części ilości produktu, pod warunkiem że część ta nie jest mniejsza niż jakakolwiek minimalna ilość podana w rozporządzeniu wymagającym zabezpieczenia, a w razie braku takiego — jak określono przez państwo członkowskie.
3. W przypadku gdy nie został ustalony termin na przedstawienie dowodu potrzebnego do zwrotu zabezpieczenia, termin ten wynosi 365 dni kalendarzowych, licząc od terminu ustalonego do wypełnienia zobowiązania, dla którego złożono zabezpieczenie. W przypadku nieustalenia takiego terminu – 365 dni kalendarzowych, licząc od dnia, do którego wypełnione zostały wszystkie zobowiązania.

Termin ustanowiony w akapicie pierwszym nie przekracza 1 095 dni kalendarzowych, licząc od momentu przypisania zabezpieczenia do określonego zobowiązania.

*Artykuł 25***Progi**

1. Łączna kwota podlegająca przypadkowi nie przekracza 100 % odpowiedniej części zabezpieczonej kwoty.

▼B

2. Właściwy organ może zaniechać wymogu przepadku kwoty o wartości niższej niż 100 EUR, pod warunkiem że dla porównywalnych przypadków istnieją podobne krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne.

*SEKCJA 4***Zabezpieczenia w odniesieniu do zaliczek***Artykuł 26***Zakres stosowania**

Przepisy niniejszej sekcji obowiązują we wszystkich przypadkach, w których szczególne przepisy Unii przewidują, że pewna kwota może być wypłacona zaliczkowo przed wypełnieniem zobowiązania do uzyskania pomocy lub zaliczki.

*Artykuł 27***Zwrot zabezpieczeń**

1. Zabezpieczenie jest zwracane:
  - a) gdy ustalone zostało ostateczne nabycie praw do kwoty przyznanej jako zaliczka;
  - b) lub gdy przyznana kwota zwiększona o dodatek przewidziany w przepisach szczególnych Unii została spłacona.
2. Gdy upłynie termin okazania ostatecznego nabycia praw do przyznanej kwoty a dowód nabycia praw nie został przedstawiony, właściwy organ niezwłocznie przystępuje do procedury przepadku zabezpieczenia.

Jeżeli jednak przepisy Unii przewidują taką możliwość, dowód może zostać przedstawiony nawet po upływie tego terminu w zamian za częściową wypłatę zabezpieczenia.

TYTUŁ V

STOSOWANIE EURO*Artykuł 28***Refundacje wywozowe i handel z państwami trzecimi**

1. W przypadku kwot dotyczących przywozu i w przypadku podatków wywozowych, które to kwoty i podatki są ustalone w euro w prawodawstwie Unii dotyczącym wspólnej polityki rolnej i są stosowane przez państwa członkowskie w walutach krajowych, kurs

▼B

przeliczeniowy jest równy współczynnikowi stosowanemu na podstawie art. 18 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92.

2. W przypadku refundacji wywozowych ustalanych w euro oraz cen i kwot wyrażonych w euro w prawodawstwie rolnym Unii w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest data przyjęcia zgłoszenia celnego.

3. Do celów obliczania standardowej wartości owoców i warzyw w przywozie, o której mowa w art. 136 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 543/2011⁽¹⁾, aby określić cenę wejścia, o której mowa w art. 137 ust. 1 tego rozporządzenia, terminem operacyjnym dla kursu walutowego w odniesieniu do cen reprezentatywnych zastosowanych do obliczenia tej wartości standardowej oraz kwoty redukcji określonej w art. 134 ust. 3 tego rozporządzenia jest dzień, do którego odnoszą się ceny reprezentatywne.

*Artykuł 29***Refundacje produkcyjne i szczególne rodzaje pomocy**

1. W przypadku refundacji produkcyjnych określonych w euro przez prawodawstwo Unii terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest data powiadomienia o dotarciu produktów do miejsca przeznaczenia, wymaganego przez przedmiotowe prawodawstwo. W przypadku gdy miejsce przeznaczenia nie jest wymagane, terminem operacyjnym jest data przyjęcia wniosku o wypłatę refundacji przez agencję płatniczą.

2. W przypadku pomocy przyznawanej w zależności od ilości produktów wprowadzanych do obrotu lub przeznaczonych do wykorzystania w szczególny sposób, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest, bez uszczerbku dla art. 30–33, pierwsze działanie, które zapewnia, po przejęciu produktów przez dany podmiot gospodarczy, stosowne wykorzystanie przedmiotowych produktów oraz które stanowi warunek przyznania pomocy.

3. W przypadku pomocy na rzecz prywatnego przechowywania terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest pierwszy dzień okresu, za który przyznawana jest pomoc związana z tą samą umową.

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1).

▼ B

4. W przypadku pomocy innej niż pomoc, o której mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu oraz w art. 30 i 31, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest ostateczny termin składania wniosków.

*Artykuł 30***Sektor wina**

1. Terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest pierwszy dzień roku winiarskiego, w którym przyznano wsparcie na rzecz:

- a) określonych w art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 restrukturyzacji i przekształcania winnic;
- b) ustanowienia funduszy wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 48 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
- c) ustanowienia ubezpieczenia zbiorów, o którym mowa w art. 49 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

2. W przypadku wsparcia wypłacanego dla dobrowolnej lub obowiązkowej destylacji produktów ubocznych powstających podczas produkcji wina, o której mowa w art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest pierwszy dzień roku winiarskiego, w którym dany produkt uboczny został dostarczony.

3. W przypadku inwestycji, o których mowa w art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, oraz innowacji w sektorze wina, o których mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest 1 stycznia roku, w którym podjęto decyzję o przyznaniu pomocy.

4. W przypadku operacji zbierania zielonych plonów, o których mowa w art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień przeprowadzenia operacji zbierania zielonych plonów.

*Artykuł 31***Kwoty i płatności w sektorze mleka i przetworów mlecznych**

1. W przypadku pomocy przyznawanej na dostarczanie niektórych przetworów mlecznych uczniom, o której mowa w art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 657/2008 ⁽¹⁾, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest pierwszy dzień okresu, do którego odnosi się wniosek o pomoc, o którym mowa w art. 11 tego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 657/2008 z dnia 10 lipca 2008 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej na rzecz dostarczania mleka i niektórych przetworów mlecznych dla uczniów w instytucjach oświatowych (Dz.U. L 183 z 11.7.2008, s. 17).

▼ B

2. W odniesieniu do płatności opłaty wyrównawczej, o której mowa w art. 1 rozporządzenia (WE) nr 595/2004 ⁽¹⁾, dla 12-miesięcznego okresu w rozumieniu części II tytuł I rozdział III rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 ⁽²⁾, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień 1 kwietnia następujący po danym okresie.

3. W przypadku kosztów transportu, o których mowa w art. 30 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1272/2009 ⁽³⁾, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień otrzymania przez właściwy organ ważnej oferty.

*Artykuł 32***Kwoty i płatności pomocy związane z wdrażaniem programu „Owoce w szkole”**

W przypadku pomocy przyznawanej na dostarczanie dzieciom świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów, o której mowa w art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 ⁽⁴⁾, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień 1 stycznia poprzedzający okres, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia.

▼ M2*Artykuł 32a***Kwoty i płatności pomocy związane z wdrażaniem programu dla szkół**

W odniesieniu do pomocy przyznanej na wdrożenie programu dla szkół, o którym mowa w części II tytuł I rozdział II sekcja 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym kursu walutowego jest dzień 1 stycznia poprzedzający dany rok szkolny.

▼ B*Artykuł 33***Cena minimalna buraków, opłata za przekroczenie kwoty krajowej i opłata produkcyjna w sektorze cukru**

W przypadku opłaty produkcyjnej dotyczącej cukru, ceny minimalnej buraków i opłaty z tytułu nadwyżek, o których mowa odpowiednio w art. 128, 135 i 142 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień 1 października roku gospodarczego, względem którego są stosowane lub wypłacane odnośne ceny i kwoty.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 595/2004 z dnia 30 marca 2004 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1788/2003 ustanawiającego opłatę wyrównawczą w sektorze mleka i przetworów mlecznych (Dz.U. L 94 z 31.3.2004, s. 22).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz.U. L 349 z 29.12.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu Owoce w szkole (Dz.U. L 94 z 8.4.2009, s. 38).

▼B*Artykuł 34***Kwoty o charakterze strukturalnym lub środowiskowym oraz ogólne koszty programów operacyjnych**

1. W przypadku kwot, o których mowa w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 oraz kwot dotyczących środków zatwierdzonych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, których wypłata na rzecz beneficjentów jest uwzględniona w programach rozwoju obszarów wiejskich zatwierdzonych na mocy rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień 1 stycznia roku, w którym podjęto decyzję o przyznaniu pomocy.

Jeżeli jednak, zgodnie z przepisami Unii, wypłata kwot, o których mowa w akapicie pierwszym, została rozłożona na szereg lat, terminem operacyjnym dla kursu walutowego dla każdej raty rocznej jest dzień 1 stycznia roku, za który wypłacana jest dana rata.

2. W odniesieniu do sum, o których mowa w pkt 2 lit. a) załącznika IX do rozporządzenia (UE) nr 543/2011, przeznaczonych na pokrycie kosztów ogólnych szczególnie związanych z funduszami lub programami operacyjnymi, o których mowa w art. 32 i 33 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień 1 stycznia roku, do którego odnoszą się te koszty ogólne.

*Artykuł 35***Kwoty związane z upoważnieniem do przyznania krajowej pomocy finansowej organizacjom producentów w sektorze owoców i warzyw oraz częściowy zwrot tej krajowej pomocy finansowej**

1. W przypadku wniosku o zatwierdzenie współfinansowania krajowego, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym jest termin złożenia wniosku do Komisji zgodnie z art. 92 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 543/2011.

2. W przypadku zwrotu przez Unię krajowej pomocy finansowej zgodnie z art. 95 rozporządzenia (UE) nr 543/2011 terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest termin złożenia przez organizacje producentów wniosków o pomoc do właściwych organów państw członkowskich zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 543/2011.

*Artykuł 36***Inne kwoty i ceny**

W odniesieniu do cen lub kwot innych niż te, o których mowa w art. 28–35, lub kwot związanych z tymi cenami, wyrażonych w euro w prawodawstwie Unii lub wyrażonych w euro w ramach procedury przetargowej, terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień wystąpienia jednego z następujących zdarzeń prawnych:

▼ B

- a) w przypadku zakupów, data otrzymania ważnej oferty;
- b) w przypadku sprzedaży, data otrzymania ważnej oferty;
- c) w przypadku wycofania produktów w sektorze owoców i warzyw, dzień, w którym odbywa się operacja wycofania;
- d) w przypadku niezbierania plonów i zbierania zielonych plonów w sektorze owoców i warzyw, dzień, w którym ma miejsce niezbierranie plonów i zbieranie zielonych plonów;
- e) w przypadku kosztów transportu, przetwarzania lub przechowywania publicznego oraz w przypadku kwot przyznawanych na badania jako część procedury przetargowej, ostatni dzień składania ofert;
- f) w przypadku rejestracji cen, kwot lub ofert przetargowych na rynku, dzień, za który została zarejestrowana cena, kwota lub oferta przetargowa;
- g) w przypadku sankcji związanych z nieprzestrzeganiem prawodawstwa rolnego, data aktu, w którym właściwy organ ustala fakty;
- h) w przypadku obrotów lub kwot związanych z wielkością produkcji, początek okresu referencyjnego określonego w prawodawstwie rolnym.

*Artykuł 37***Wypłata zaliczek**

W przypadku zaliczek terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest termin operacyjny mający zastosowanie do ceny lub kwoty, do których odnosi się zaliczka, o ile przedmiotowy termin miał miejsce do momentu wypłaty zaliczki lub, w innych przypadkach, data określenia zaliczki w euro lub, jeżeli nie miało to miejsca, data wypłaty zaliczki. Termin operacyjny dla kursu walutowego ma zastosowanie do zaliczek bez uszczerbku dla stosowania terminu operacyjnego dla tej ceny lub kwoty w odniesieniu do przedmiotowej pełnej ceny lub kwoty.

*Artykuł 38***Zabezpieczenia**

W przypadku zabezpieczeń terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest data wniesienia zabezpieczenia.

Stosuje się jednak następujące wyjątki:

- a) w przypadku zabezpieczeń związanych z zaliczkami terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest termin operacyjny określony dla kwoty zaliczki, jeżeli termin ten miał miejsce przed wypłatą zabezpieczenia;
- b) w przypadku zabezpieczeń związanych ze składaniem ofert przetargowych terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest dzień złożenia oferty;

▼B

- c) w przypadku zabezpieczeń związanych z realizacją przetargów terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest ostateczny termin składania ofert.

*Artykuł 39***Kontrola transakcji**

Kwoty wyrażone w euro podawane w tytule V rozdział III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 przelicza się w razie potrzeby na waluty krajowe, stosując kurs walutowy obowiązujący pierwszego dnia roboczego roku rozpoczęcia okresu kontroli, opublikowany w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

*Artykuł 40***Określenie kursu walutowego**

W przypadku gdy termin operacyjny jest ustalony na mocy prawodawstwa Unii, kursem walutowym, który należy zastosować, jest ostatni kurs wyznaczony przez Europejski Bank Centralny (EBC) przed pierwszym dniem miesiąca, w którym miał miejsce termin operacyjny.

Jednakże w następujących przypadkach należy zastosować następujący kurs walutowy:

- a) w przypadkach, o których mowa w art. 28 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, w których terminem operacyjnym dla kursu walutowego jest przyjęcie zgłoszenia celnego, kurs określony w art. 18 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92;
- b) w przypadku wydatków interwencyjnych w ramach publicznego przechowywania, kurs wynikający z zastosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 906/2014 ⁽¹⁾;
- c) w przypadku ceny minimalnej buraków, o której mowa w art. 33 niniejszego rozporządzenia, średni kurs ustalony przez Europejski Bank Centralny (EBC) w ostatnim miesiącu przed terminem operacyjnym.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 41***Przepisy przejściowe**

1. W przypadku gdy agencja płatnicza, która została akredytowana zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1290/2005, przyjmuje odpowiedzialność za wydatki, za które wcześniej nie była odpowiedzialna, akredytacji w odniesieniu do nowego zakresu odpowiedzialności dokonuje się najpóźniej do dnia 1 stycznia 2015 r.

2. Środki wymienione w załączniku do rozporządzenia (UE) nr 1106/2010 nie podlegają systemowi kontroli ustanowionemu w tytule V rozdział III rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 do celów kontroli w odniesieniu do wydatków przed rokiem budżetowym 2014.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 906/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do wydatków w zakresie interwencji publicznej (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

▼B

3. W przypadku specjalnego prawnego odniesienia do zobowiązań pierwotnych, wtórnych lub podporządkowanych, o których mowa w rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 282/2012, zastosowanie mają przepisy art. 23 ust. 2, 3 i 4 niniejszego rozporządzenia.

4. W odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005:

a) przepisy art. 38 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 mają zastosowanie do zobowiązań budżetowych niewykorzystanych do dnia 31 grudnia drugiego roku następującego po roku, w którym podjęto zobowiązanie budżetowe. W art. 38 tego rozporządzenia odniesienia do roku N+3 traktuje się jak odniesienia do roku N+2;

b) płatności okresowe dokonane przez Komisję są uzależnione, jak określa to art. 36 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 od spełnienia wymogu przestrzegania całkowitej kwoty wkładu EFRROW przyznanej dla każdego z działań dla całego okresu objętego danym programem;

c) dla celu stosowania art. 37 i 38 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, ostateczną datą kwalifikowalności wydatków jest data określona w art. 71 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

5. W celu stosowania art. 54 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, w przypadkach zgłoszonych lub przypadkach, które mają być zgłoszone Komisji, w odniesieniu do lat finansowych 2013 i 2014, o których mowa w art. 6 lit. h) rozporządzenia (WE) nr 885/2006, ma nadal zastosowanie rok budżetowy pierwszego ustalenia nieprawidłowości w rozumieniu art. 35 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005. W przypadkach, w których pierwsze ustalenie administracyjne lub sądowe nieprawidłowości nie nastąpiło przed dniem 16 października 2014 r. mają zastosowanie przepisy art. 54 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

W odniesieniu do EFRROW dla celów rozliczania rachunków zgodnie z art. 51 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 zastosowanie mają przepisy art. 54 ust. 2 tego rozporządzenia, począwszy od rozliczenia rachunków za rok budżetowy 2014.

*Artykuł 42***Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 376/2008**

Skreśla się art. 34 ust. 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 376/2008.

Przepisy te jednak stosuje się nadal w odniesieniu do zabezpieczeń skutecznie złożonych zgodnie z tym rozporządzeniem przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

▼B*Artykuł 43***Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 612/2009**

Skreśla się art. 47 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 612/2009.

Przepisy te jednak stosuje się nadal w odniesieniu do zabezpieczeń skutecznie złożonych zgodnie z tym rozporządzeniem przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 44***Uchylenie**

Rozporządzenia (WE) nr 883/2006, (WE) nr 884/2006, (WE) nr 885/2006, (WE) nr 1913/2006, (UE) nr 1106/2010 i rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2012 tracą moc.

Zastosowanie ma jednak co następuje:

- a) przepisy rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 282/2012 stosuje się nadal w odniesieniu do zabezpieczeń skutecznie złożonych na mocy tego rozporządzenia przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia;
- b) art. 4 rozporządzenia (WE) nr 883/2006 stosuje się nadal do wydatków poniesionych do dnia 15 października 2014 r.;
- c) art. 11 i rozdział III rozporządzenia (WE) nr 885/2006 stosuje się nadal do dnia 31 grudnia 2014 r.

*Artykuł 45***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 41 ust. 4 stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

KRYTERIA AKREDYTACJI

(Artykuł 1)

1. ŚRODOWISKO WEWNĘTRZNE

A. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna agencji płatniczej umożliwiającą jej wykonywanie następujących głównych zadań w odniesieniu do wydatków EFRG i EFRROW:

- (i) zatwierdzanie płatności i ich kontrola w celu ustalenia, w szczególności poprzez kontrole administracyjne i kontrole na miejscu, czy kwota, która ma zostać wypłacona beneficjentowi, jest zgodna z przepisami unijnymi;
- (ii) dokonywanie płatności zatwierdzonej kwoty beneficjentom (lub ich cesjonariuszom) lub – w przypadku rozwoju obszarów wiejskich – części współfinansowania unijnego;
- (iii) księgowanie, którego celem jest rejestracja wszystkich płatności EFRG i EFRROW na oddzielnych rachunkach agencji płatniczej, które mają formę systemu informacyjnego, oraz przygotowywanie okresowych zestawień wydatków, łącznie z miesięcznymi (w odniesieniu do EFRG), kwartalnymi (w odniesieniu do EFRROW) i rocznymi deklaracjami kierowanymi do Komisji. Na rachunkach agencji płatniczej rejestrowane są również operacje finansowane przez Fundusze, w szczególności dotyczące zapasów interwencyjnych, nierozliczonych zaliczek, zabezpieczeń oraz dłużników.

Struktura administracyjna agencji płatniczej przewiduje wyraźny podział uprawnień i odpowiedzialności na wszystkich poziomach operacyjnych i rozdzielanie trzech funkcji określonych w ust. 1, których zakres obowiązków jest określony w schemacie organizacyjnym. Struktura organizacyjna obejmuje służby techniczne i służbę audytu wewnętrznego, o której mowa w pkt 4.

B. Norma w zakresie zasobów ludzkich

Agencja zapewnia:

- (i) przydział odpowiednich zasobów ludzkich do przeprowadzania operacji oraz odpowiedni poziom umiejętności technicznych niezbędnych na różnych poziomach operacyjnych;
- (ii) podział obowiązków polegający na tym, że żaden urzędnik nie jest odpowiedzialny za więcej niż jeden z rodzajów obowiązków: zatwierdzanie, wypłacanie lub księgowanie sum obciążających EFRG lub EFRROW, a także nadzór nad pracą każdego urzędnika wykonującego którekolwiek z tych zadań przez drugiego urzędnika;
- (iii) określenie w pisemnym opisie stanowiska pracy obowiązków każdego urzędnika, łącznie z ustaleniem limitów finansowych jego uprawnień;
- (iv) prowadzenie odpowiednich szkoleń pracowników na wszystkich poziomach operacyjnych, w tym szkoleń podnoszących świadomość w zakresie nadużyć finansowych, oraz sprawowanie przez pracowników na wrażliwych stanowiskach funkcji w systemie rotacyjnym lub poddanie ich wzmocnionemu nadzorowi;

▼ B

- (v) wprowadzenie właściwych środków w celu uniknięcia ryzyka konfliktu interesów, w przypadku gdy osoba zajmująca odpowiedzialne stanowisko lub stanowisko wrażliwe w odniesieniu do weryfikacji, zatwierdzania, płatności i księgowania wniosków lub wniosków o płatność sprawuje także inne funkcje poza agencją płatniczą.

C. Delegowanie

C.1 Jeśli agencja płatnicza deleguje którekolwiek ze swoich zadań innemu organowi na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, muszą być spełnione następujące warunki:

- (i) agencja płatnicza i ten organ muszą zawrzeć pisemną umowę, w której określają – oprócz delegowanych zadań – rodzaj informacji i dokumentów potwierdzających, które mają zostać przedłożone agencji płatniczej, oraz terminy ich przedłożenia. Umowa ta musi umożliwiać agencji płatniczej spełnienie kryteriów akredytacyjnych;
- (ii) we wszystkich przypadkach na agencji płatniczej ciąży odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie przedmiotowymi funduszami. Pozostaje ona w pełni odpowiedzialna za legalność i prawidłowość transakcji stanowiących ich podstawę, w tym ochronę interesów finansowych Unii, jak również za deklarowanie Komisji stosownych wydatków i odpowiednie przygotowanie sprawozdania finansowego;
- (iii) zakres odpowiedzialności i obowiązków tego innego organu, w szczególności w zakresie kontroli i weryfikacji zgodności z przepisami unijnymi, jest wyraźnie określony;
- (iv) agencja płatnicza zapewnia dysponowanie przez ten inny organ skutecznymi systemami gwarantującymi, że będzie on wypełniał swoje zadania w sposób zadowalający;
- (v) ten inny organ wyraźnie potwierdza agencji, że rzeczywiście wypełnia swoje zadania, i opisuje stosowane w tym celu środki;
- (vi) agencja płatnicza dokonuje regularnych przeglądów delegowanych zadań, aby potwierdzić, że praca jest wykonywana w sposób zadowalający i jest zgodna z przepisami unijnymi.

C.2 Warunki określone w pkt C.1 ppkt (i), (ii), (iii) oraz (v) stosuje się odpowiednio w przypadkach, w których na podstawie przepisów krajowych funkcje agencji płatniczej są realizowane przez inny organ jako element jego regularnych zadań.

2. DZIAŁANIA KONTROLNE**A. Procedury zatwierdzania wniosków**

Agencja płatnicza przyjmuje następujące procedury:

- (i) agencja płatnicza ustala szczegółowe procedury dotyczące przyjmowania, rejestracji i przetwarzania wniosków, łącznie z opisem wszelkich dokumentów, którymi należy się posługiwać;

▼ B

- (ii) każdy urzędnik odpowiedzialny za zatwierdzanie płatności ma do swojej dyspozycji szczegółową listę kontrolną weryfikacji, które jest zobowiązany przeprowadzić, oraz poświadcza w dokumentach załączonych do wniosku, że weryfikacje te zostały przeprowadzone. Poświadczenie to może zostać sporządzone w wersji elektronicznej. Należy przedstawić dowody systematycznego przeglądu prac, takiego jak przegląd oparty na próbie, na systemie lub planie, przez wyższego rangą pracownika;
- (iii) wniosek o płatność zostaje zatwierdzony dopiero po przeprowadzeniu wystarczających kontroli w celu sprawdzenia, czy jest on zgodny z przepisami unijnymi.

Kontrole te składają się z kontroli wymaganych odpowiednim rozporządzeniem regulującym poszczególne środki, w ramach których wnioskuje się o pomoc finansową, oraz z kontroli wymaganych na podstawie art. 58 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 do celów zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom, w szczególności w odniesieniu do wskazanych rodzajów ryzyka. W przypadku EFRROW wymagane są dodatkowe procedury w celu sprawdzenia, czy przestrzegane były warunki przyznawania pomocy, w tym udzielania zamówień, oraz wszelkie obowiązujące przepisy unijne i krajowe, w tym ustalone w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich;

- (iv) kierownictwo agencji płatniczej jest, na właściwym poziomie, systematycznie i terminowo informowane o wynikach przeprowadzanych kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu, aby wystarczający charakter tych kontroli mógł być zawsze brany pod uwagę przed rozpatrzeniem wniosku;
- (v) wykonane prace są wyszczególnione w sprawozdaniu towarzyszącym każdemu wnioskowi, partii wniosków lub, w stosownych przypadkach, w sprawozdaniu obejmującym jeden rok gospodarczy. Sprawozdaniu towarzyszy zaświadczenie dotyczące dopuszczalności zatwierdzonych wniosków oraz rodzaju, zakresu i limitów wykonanych prac. Ponadto w przypadku EFRROW wymagane jest dodatkowe zapewnienie, że przestrzegane były kryteria przyznawania pomocy, w tym udzielania zamówień, oraz wszelkie obowiązujące przepisy unijne i krajowe, w tym ustalone w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich. Jeżeli jakiegokolwiek kontrole bezpośrednie lub administracyjne nie są wyczerpujące, ale zostały przeprowadzone metodą wrywkową, wybrane wnioski są identyfikowane, metoda kontroli wrywkowej jest opisywana oraz sporządzane jest sprawozdanie dotyczące wyników wszystkich inspekcji oraz środków podjętych w odniesieniu do niezgodności i nieprawidłowości. Dokumenty towarzyszące są wystarczające, aby stanowić gwarancję, że przeprowadzone zostały wszelkie wymagane kontrole dopuszczalności zatwierdzonych wniosków;
- (vi) w przypadku gdy dokumenty (w formie papierowej lub elektronicznej) dotyczące zatwierdzonych wniosków oraz przeprowadzonych kontroli znajdują się w posiadaniu innych organów, zarówno takie organy, jak i agencja płatnicza ustanawiają procedury w celu zapewnienia, by miejsce, w którym znajdują się wszystkie takie dokumenty istotne dla poszczególnych płatności, było rejestrowane.

▼ B**B. Procedury płatności**

Agencja płatnicza przyjmuje procedury konieczne do zapewnienia, że płatności dokonuje się wyłącznie na rachunki bankowe należące bądź do beneficjentów, bądź do ich cesjonariuszy. Płatność dokonywana jest przez bank agencji płatniczej lub, w stosownych przypadkach, przez rządowe biuro płatnicze w ciągu pięciu dni roboczych od daty obciążenia rachunku EFRG lub EFRROW. Przyjmuje się procedury w celu zapewnienia, by wszystkie płatności, w odniesieniu do których nie dokonano przelewu, nie były deklarowane do zwrotu z Funduszy. Jeżeli takie płatności zostały już zadeklarowane do Funduszy, powinny zostać ponownie zapisane na dobro rachunku Funduszy poprzez kolejne deklaracje miesięczne/kwartalne lub najpóźniej w rocznych sprawozdaniach finansowych. Żadne płatności nie mogą być dokonywane w gotówce. Zatwierdzenie przez urzędnika zatwierdzającego lub jego zwierzchnika może odbywać się przy użyciu środków elektronicznych, pod warunkiem że zapewniony jest właściwy poziom bezpieczeństwa tych środków i że tożsamość osoby podpisującej jest wpisana do rejestrów elektronicznych.

C. Procedury księgowania

Agencja płatnicza przyjmuje następujące procedury:

- (i) procedury księgowe zapewniają kompletność, dokładność i terminowość miesięcznych (w przypadku EFRG), kwartalnych (w przypadku EFRROW) i rocznych deklaracji oraz wykrywanie i korygowanie wszelkich błędów i przeoczeń, w szczególności poprzez kontrole i uzgadnianie przeprowadzane w określonych przedziałach czasowych;
- (ii) rachunkowość dotyczącą magazynu interwencyjnego, która zapewnia, by ilości oraz koszty towarzyszące były prawidłowo i bezzwłocznie przetwarzane i rejestrowane w odniesieniu do identyfikowalnej partii oraz na właściwym rachunku na każdym etapie, począwszy od przyjęcia oferty do fizycznego zbycia produktu, zgodnie ze stosownymi przepisami, oraz by można było w każdym momencie ustalić ilość i charakter zapasów w każdym miejscu.

D. Procedury dotyczące zaliczek i zabezpieczeń

Przyjmuje się procedury w celu zapewnienia:

- (i) oddzielnej identyfikacji płatności zaliczek w dokumentacji księgowej lub w dodatkowym rejestrze;
- (ii) uzyskiwania gwarancji wyłącznie od tych instytucji finansowych, które spełniają warunki rozdziału IV niniejszego rozporządzenia i które zostały zatwierdzone przez właściwe organy, a także udzielają gwarancji, które pozostają ważne do chwili rozliczenia lub wykorzystania na zwykłe żądanie agencji płatniczej;
- (iii) rozliczanie zaliczek w ustalonych terminach oraz bezzwłoczną identyfikację tych, które nie zostały rozliczone w terminie, i bezzwłoczne wykorzystanie gwarancji.

E. Procedury dotyczące długów

Wszystkie kryteria przewidziane w pkt A)–D) stosuje się odpowiednio do opłat, utraconych gwarancji, zwróconych płatności, dochodów przeznaczonych na określony cel itp., które agencja płatnicza jest zobowiązana odebrać w imieniu EFRG i EFRROW.

▼ B

Agencja płatnicza wprowadza system uznawania wszelkich należnych kwot i rejestracji w jednej księdze dłużników wszystkich takich długów przed ich odzyskaniem. Księga dłużników podlega regularnej kontroli w celu podjęcia działań egzekwujących zaległe długi.

F. Ścieżka audytu

Informacje związane z dokumentacją dotyczącą zatwierdzenia, księgowania i płatności wniosków oraz obsługi zaliczek, zabezpieczeń i długów są dostępne w agencji płatniczej, aby w każdej chwili zapewnić wystarczająco szczegółową ścieżkę audytu.

3. INFORMACJA I KOMUNIKACJA**A. Komunikacja**

Agencja płatnicza przyjmuje procedury konieczne do zapewnienia, by każda zmiana w przepisach unijnych, a w szczególności obowiązujące stawki pomocy finansowej, była rejestrowana, a zalecenia, bazy danych i listy kontrolne były uaktualniane w odpowiednim czasie.

B. Bezpieczeństwo systemów informacyjnych

- (i) Nie naruszając przepisów ppkt (ii), bezpieczeństwo systemów informacyjnych opiera się na kryteriach określonych w mającej zastosowanie w danym roku obrachunkowym wersji jednej z poniższych norm:

— Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna 27002; Code of practice for Information Security controls (ISO),

— Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik: IT-Grundschutzhandbuch/IT Baseline Protection Manual (BSI)/Podręcznik podstawowego bezpieczeństwa informatycznego (BSI),

— Information Systems Audit and Control Association: Control objectives for Information and related Technology (COBIT)/Cele kontroli w zakresie informacji i technologii pokrewnych (COBIT).

- (ii) Począwszy od dnia 16 października 2016 r., bezpieczeństwo systemów informacyjnych podlega certyfikacji zgodnie z normą Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej 27001: Information Security management systems Requirements (ISO).

Komisja może upoważnić państwa członkowskie do certyfikowania bezpieczeństwa systemów informacyjnych zgodnie z innymi przyjętymi normami, jeżeli normy te gwarantują poziom bezpieczeństwa co najmniej równoważny poziomowi przewidzianemu w ISO 27001.

W przypadku agencji płatniczych odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę nad rocznymi wydatkami unijnymi o wysokości maksymalnie 400 milionów EUR, państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu przepisów akapitu pierwszego. Te państwa członkowskie nadal stosują przepisy ppkt (i). Państwa członkowskie informują Komisję o swojej decyzji.

▼ B**4. MONITOROWANIE****A. Stałe monitorowanie za pośrednictwem wewnętrznych działań kontrolnych**

Wewnętrzne działania kontrolne obejmują co najmniej następujące obszary:

- (i) monitorowanie służb technicznych i delegowanych organów odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli i inne funkcje mające na celu zapewnienie właściwego wdrażania rozporządzeń, wytycznych i procedur;
- (ii) wprowadzanie zmian w systemie w celu ogólnej poprawy systemów kontroli;
- (iii) przegląd skarg i wniosków przesłanych do agencji płatniczej, a także innych informacji sugerujących istnienie nieprawidłowości;
- (iv) procedury monitorowania w celu zapobiegania nadużyciom i nieprawidłowościom oraz ich wykrywania, szczególnie w odniesieniu do tych obszarów wydatków w ramach WPR w kompetencji agencji płatniczej, które są narażone na znaczące ryzyko nadużyć lub innych poważnych nieprawidłowości.

Stałe monitorowanie jest integralną częścią normalnej, rutynowej działalności operacyjnej agencji płatniczej. Bieżące działania i działania kontrolne agencji są stale monitorowane na wszystkich poziomach, aby zapewnić wystarczająco szczegółową ścieżkę audytu.

B. Oceny przeprowadzane oddzielnie przez służbę audytu wewnętrznego

Agencja płatnicza przyjmuje w tym zakresie następujące procedury:

- (i) służba audytu wewnętrznego jest niezależna od innych działów agencji płatniczej i podlega bezpośrednio dyrektorowi agencji płatniczej;
- (ii) służba audytu wewnętrznego weryfikuje, czy procedury przyjęte przez agencję są wystarczające do zapewnienia zgodności z przepisami unijnymi, a także dokładność, kompletność i terminowość rachunków. Weryfikacja może ograniczać się do wybranych środków i próby transakcji, pod warunkiem że plan audytu zapewnia objęcie, w okresie nieprzekraczającym pięciu lat, wszystkich ważnych obszarów, łącznie z działami odpowiedzialnymi za zatwierdzenie;
- (iii) prace służby audytu wewnętrznego są wykonywane zgodnie z przyjętymi na poziomie międzynarodowym normami, rejestrowane w dokumentach roboczych, a ich wynikiem są sprawozdania i zalecenia kierowane do ścisłego kierownictwa agencji.

ZAŁĄCZNIK II

OBOWIĄZKI AGENCJI PŁATNICZYCH I PROCEDURY KONTROLI FIZYCZNEJ

(Artykuł 3)

A. OBOWIĄZKI AGENCJI PŁATNICZYCH**I. Przeprowadzanie kontroli****1. Częstotliwość i reprezentatywność**

Przynajmniej raz do roku w każdym miejscu przechowywania przeprowadzana jest kontrola zgodnie z przepisami określonymi w pkt B, dotycząca w szczególności:

- procedury gromadzenia informacji odnoszących się do przechowywania publicznego,
- zgodności danych księgowych, którymi dysponuje na miejscu podmiot przechowujący z danymi przekazanymi agencji płatniczej,
- rzeczywistej ilości zapasów przedstawionych w sprawozdaniach księgowych podmiotu przechowującego, która to ilość posłużyła za podstawę do sporządzenia ostatniego miesięcznego sprawozdania księgowego przekazanego przez podmiot przechowujący i oceniona została wizualnie bądź, w razie wątpliwości lub sporu, metodą ważenia lub pomiaru,
- solidnej i właściwej jakości handlowej przechowywanych produktów.

Rzeczywista ilość zapasów określana jest za pomocą kontroli fizycznej przeprowadzanej na wystarczająco reprezentatywnej próbie, odpowiadającej co najmniej wartościom procentowym podanym w pkt B, co umożliwi stwierdzenie faktycznego posiadania w zapasach wszystkich ilości ujętych w ewidencji zapasów.

Kontroli jakości dokonuje się wizualnie, zapachowo lub organoleptycznie i, w razie wątpliwości, przy zastosowaniu pogłębionej analizy.

2. Kontrole dodatkowe

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie kontroli fizycznej, należy przeprowadzić kontrolę dodatkowej wartości procentowej ilości przechowywanych w magazynie interwencyjnym z zastosowaniem tej samej metody. W razie konieczności kontrola może objąć ważenie wszystkich produktów w kontrolowanej partii lub w kontrolowanym magazynie.

II. Sprawozdania z kontroli

1. Wewnętrzna jednostka kontrolująca podległa agencji płatniczej lub jednostce przez nią upoważnionej sporządza sprawozdanie z każdej przeprowadzonej kontroli lub kontroli fizycznej.
2. Sprawozdanie zawiera co najmniej następujące informacje:
  - a) nazwę podmiotu przechowującego, adres wizytowanego magazynu i opis kontrolowanych partii produktu;
  - b) datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia czynności kontrolnych;

▼ B

- c) miejsce przeprowadzania kontroli, jak również opis warunków przechowywania, opakowania oraz dostępności;
  - d) dokładne dane osób kontrolujących, z określeniem ich stanowisk i uprawnień;
  - e) przeprowadzone czynności kontrolne oraz zastosowane zasady pomiaru objętościowego, takie jak metody pomiaru, dokonane obliczenia, otrzymane wyniki pośrednie i końcowe oraz ustalone wnioski pokontrolne;
  - f) dla każdej przechowywanej partii lub dla każdej klasy produktów – ilość wymienioną w rachunkach agencji płatniczej, ilość wymienioną w rachunkach magazynu oraz stwierdzone ewentualne rozbieżności między tymi rachunkami;
  - g) dla każdej partii lub klasy poddanej kontroli fizycznej — informacje określone w lit. f) oraz ilość zweryfikowaną na miejscu i wszelkie rozbieżności, numer partii lub klasy, palety, kartony, silosy, kadzie i inne pojemniki użyte do ważenia oraz masę (zarówno netto, jak i brutto, w stosownych przypadkach) lub objętość;
  - h) sporządzone przez podmiot przechowujący deklaracje w przypadku zaistnienia rozbieżności lub niezgodności;
  - i) miejsce, datę i podpis sporządzającego sprawozdanie oraz podmiotu przechowującego lub jego przedstawiciela;
  - j) w przypadku wystąpienia nieprawidłowości, ewentualne zalecenie przeprowadzenia rozszerzonej kontroli, z określeniem wartości procentowej przechowywanych ilości, które mają zostać poddane takiej kontroli, stwierdzeniem rozbieżności i podaniem wyjaśnień.
3. Sporządzone sprawozdania są niezwłocznie przekazywane kierownikowi działu odpowiedzialnego za prowadzenie ksiąg agencji płatniczej.

Niezwłocznie po otrzymaniu sprawozdania następuje korekta zapisów księgowych agencji płatniczej uwzględniająca stwierdzone rozbieżności i niezgodności.

4. Agencja płatnicza przechowuje sprawozdania w swojej siedzibie i udostępnia je przedstawicielom Komisji lub upoważnionym przez nią osobom.
5. Dokument podsumowujący sporządzany przez agencję płatniczą zawiera opis:

— przeprowadzonych kontroli, z wyróżnieniem kontroli fizycznych (inwentaryzacji),

— skontrolowanych ilości,

— stwierdzonych nieprawidłowości oraz ich przyczyn porównanych z zestawieniami miesięcznymi i rocznymi.

▼ B

Skontrolowane ilości i stwierdzone rozbieżności określa się dla każdego produktu, którego to dotyczy, według masy lub objętości oraz wartości procentowej w stosunku do wszystkich przechowywanych ilości.

Dokument podsumowujący w oddzielny sposób uwzględnia kontrole przeprowadzone w celu sprawdzenia jakości przechowywanych produktów. Komisja otrzymuje podsumowanie równocześnie ze sprawozdaniami rocznymi, o których mowa w art. 7 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

B. PROCEDURA PRZEPROWADZANIA KONTROLI FIZYCZNEJ DLA KAŻDEGO SEKTORA OBJĘTEGO WSPÓLNĄ POLITYKĄ ROLNĄ W RAMACH KONTROLI PRZEWIDZIANYCH W PKT A**I. Masło**

1. Wybór partii, które mają zostać poddane kontroli, odpowiada co najmniej 5 % całkowitej ilości przechowywanej publicznie. Wyboru dokonuje się przed wizytacją magazynu na podstawie danych księgowych agencji płatniczej bez powiadamiania podmiotu przechowującego.
2. Sprawdzenie obecności wybranych partii towaru oraz ich składu na miejscu polega na:
  - identyfikacji numerów kontrolnych partii i kartonów w oparciu o dowody zakupu lub przyjęcia do magazynu,
  - ważeniu palet (jednej na 10) i kartonów (jednego na paletę),
  - wizualnym sprawdzeniu zawartości kartonu (jedna paleta na pięć),
  - sprawdzeniu stanu opakowania.
3. Opis skontrolowanych fizycznie partii towaru oraz stwierdzonych braków zostaje odnotowany w sprawozdaniu z kontroli.

II. Mleko odtłuszczone w proszku

1. Wybór partii, które mają zostać poddane kontroli, odpowiada co najmniej 5 % całkowitej ilości przechowywanej publicznie. Wyboru dokonuje się przed wizytacją magazynu na podstawie danych księgowych agencji płatniczej bez powiadamiania podmiotu przechowującego.
2. Sprawdzenie obecności wybranych partii towaru oraz ich składu na miejscu polega na:
  - identyfikacji numerów kontrolnych partii i worków w oparciu o dowody zakupu lub przyjęcia do magazynu,
  - ważeniu palet (jednej na 10) i worków (jednego na 10),
  - wizualnym sprawdzeniu zawartości worka (jedna paleta na pięć),
  - sprawdzeniu stanu opakowania.
3. Opis skontrolowanych fizycznie partii towaru oraz stwierdzonych braków zostaje odnotowany w sprawozdaniu z kontroli.

▼ B**III. Zboża i ryż****1. Procedura przeprowadzania kontroli fizycznej**

- a) liczba wybranych pojemników lub komór, które mają zostać poddane kontroli, odpowiada co najmniej 5 % całkowitej ilości zbóż lub ryżu przechowywanych publicznie.

Wyboru dokonuje się na podstawie danych ewidencji zapasów dostępnych w agencji płatniczej bez powiadamiania podmiotu przechowującego;

b) kontrola fizyczna:

- sprawdzenie obecności zbóż lub ryżu w wybranych pojemnikach lub komorach,
- identyfikacja zbóż lub ryżu,
- kontrola warunków przechowywania oraz sprawdzenie jakości produktów przechowywanych w warunkach przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1272/2009 ⁽¹⁾,
- porównanie miejsca przechowywania i tożsamości zbóż lub ryżu z danymi z ewidencji zapasów,
- ocena przechowywanych ilości za pomocą metody uprzednio zatwierdzonej przez agencję płatniczą, której opis należy umieścić w siedzibie tej agencji;

- c) plan magazynu oraz pomiary dla każdego silosu lub komory muszą być dostępne w każdym punkcie przechowywania.

Zboża lub ryż muszą być przechowywane w sposób pozwalający na sprawdzenie ich objętości.

2. Procedura w przypadku wykrycia nieprawidłowości:

W przypadku oceny objętości dopuszczalna jest pewna granica tolerancji.

Zasady określone w załączniku III pkt II stosuje się, jeżeli masa produktów przechowywanych stwierdzona podczas kontroli fizycznej różni się od wpisanej do ksiąg masy o 5 % lub więcej w odniesieniu do zbóż i ryżu w przypadku przechowywania w silosach lub w magazynach płaskich.

W przypadku gdy zboża lub ryż przechowywane są w magazynie, można rejestrować ilości zważone przy przyjmowaniu do magazynu, zamiast ilości wynikających z oceny objętości, jeżeli ta ostatnia metoda nie zapewnia stopnia dokładności uważanego za odpowiedni, a różnica między tymi dwoma wartościami nie jest zbyt duża.

Agencja płatnicza korzysta z tej opcji, w przypadku gdy jest to uzasadnione okolicznościami, na zasadzie jednostkowych przypadków i na własną odpowiedzialność. W sprawozdaniu wskazuje ona, iż skorzystała z tej opcji przy pomocy następującego wzoru:

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz.U. L 349 z 29.12.2009, s. 1).

▼ **B**

(Wzór przykładowy)

ZBOŻA – KONTROLA ZAPASÓW

Produkt:	Podmiot przechowujący: Magazyn, silos: Numer miejsca przechowywania:	Data:
Partia	Ilość stwierdzona na podstawie ewidencji zapasów	

A. Zapasy w silosie

Numer pomieszczenia	Objętość według specyfikacji m ³ (A)	Stwierdzona wolna objętość m ³ (B)	Objętość przechowywanego zboża m ³ (A-B)	Stwierdzona masa właściwa kg/hl = 100	Masa zboża lub ryżu

Ogółem (A): .....

B. Zapasy w magazynie płaskim

	Komora nr	Komora nr	Komora nr
Objęty obszar	m ² }	.....m ² }	.....m ² } .....
Wysokość:	.....m ³ }	.....m ³ }	.....m ³ } .....
	.....m }	.....m }	.....m } .....
Korekty	.....m ³	.....m ³	.....m ³
Objętość	.....m ³	.....m ³	.....m ³
Ciężar właściwy	.....kg/hl	.....kg/hl	.....kg/hl
Łączna waga	.....ton	.....ton	.....ton

Ogółem (B): .....

Masa całkowita w magazynie: .....

Różnica w stosunku do masy wpisanej: .....

w %: .....

....., [dnia]

..... (Pieczęć i podpis)

Kontroler agencji płatniczej:

IV. Wołowina i cielęcina

- Wybór partii, które mają zostać poddane kontroli, odpowiada co najmniej 5 % całkowitej ilości przechowywanej publicznie. Wyboru dokonuje się przed wizytacją magazynu na podstawie danych księgowych agencji płatniczej bez powiadamiania podmiotu przechowującego.

▼B

2. Sprawdzenie obecności wybranych partii towaru oraz ich składu na miejscu w przypadku mięsa bez kości polega na:
  - identyfikacji partii towaru i palet oraz sprawdzeniu liczby kartonów,
  - sprawdzeniu wagi 10 % palet lub kontenerów,
  - sprawdzeniu wagi 10 % kartonów z każdej ważonej palety,
  - wizualnej kontroli zawartości kartonów oraz stanu opakowań towaru w kartonie.

Wybór palet musi uwzględniać poszczególne przechowywane rodzaje rozbioru mięsa.
3. Opis skontrolowanych fizycznie partii towaru oraz stwierdzonych braków zostaje odnotowany w sprawozdaniu z kontroli.

ZAŁĄCZNIK III

**OBOWIĄZKI I OGÓLNE ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI
PODMIOTÓW SKŁADUJĄCYCH, UMIESZCZANE OBOWIĄZKOWO
W UMOWIE SKŁADU ZAWIERANEJ POMIĘDZY AGENCJĄ
PŁATNICZĄ A PODMIOTEM SKŁADUJĄCYM**

(Artykuł 3)

Podmiot przechowujący odpowiada za właściwe przechowywanie produktów objętych unijnymi środkami interwencyjnymi. Ponoś on konsekwencje finansowe niewłaściwego przechowywania wspomnianych produktów.

I. JAKOŚĆ PRODUKTÓW

W przypadku obniżenia jakości przechowywanych produktów podlegających interwencji, które wynika z niewłaściwych lub nieodpowiednich warunków przechowywania, podmiot przechowujący odpowiada za powstałe straty i księguje je na rachunkach przechowywania publicznego jako stratę wynikającą z obniżenia jakości produktu spowodowaną warunkami przechowywania.

II. BRAKUJĄCE ILOŚCI

1. Podmiot przechowujący odpowiada za wszelkie wykryte różnice między ilościami znajdującymi się w magazynie a danymi przekazanymi agencji płatniczej w zestawieniach zapasów.
2. W przypadku gdy brakujące ilości przekraczają ilości dopuszczalne na podstawie odpowiedniej granicy (granic) tolerancji zgodnie z art. 4, załącznikiem II pkt B. III ppkt 2 i załącznikiem IV lub na podstawie sektorowego prawodawstwa rolnego, ich łączną wartością jako niezidentyfikowaną stratą obciąża się podmiot przechowujący. Jeżeli podmiot przechowujący kwestionuje brakujące ilości, może się domagać zważenia lub zmierzenia produktów, w których to przypadkach podmiot przechowujący ponosi koszty tej czynności, chyba że okaże się, iż wspomniane ilości rzeczywiście znajdują się w magazynie, lub też, że różnice nie przekraczają stosowanej granicy lub granic tolerancji, w którym to przypadku kosztami ważenia i pomiarów obciąża się agencję płatniczą.

Granice tolerancji przewidziane w załączniku II pkt B. III ppkt 2 stosuje się bez uszczerbku dla innych dopuszczalnych granic tolerancji, o których mowa w akapicie pierwszym.

**III. DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE ORAZ DEKLARACJE
MIESIĘCZNE I ROCZNE**

1. Dokumenty potwierdzające i deklaracje miesięczne

- a) podmiot przechowujący musi posiadać dokumenty świadczące o przyjęciu, przechowywaniu i odbiorze produktów z magazynu, które służą za podstawę do sporządzania rocznych sprawozdań finansowych i zawierają co najmniej następujące dane:

- miejsce przechowywania (z identyfikacją, w stosownych przypadkach, pojemnika lub kadzi),
- ilości przeniesione z poprzedniego miesiąca,
- przyjęcie i odbiór każdej partii z magazynu,
- zapasy na koniec okresu rozliczeniowego.

Dokumenty te muszą w każdym momencie umożliwiać pewną identyfikację przechowywanych ilości, z uwzględnieniem w szczególności ilości nabytych lub sprzedanych, lecz nieprzyjętych jeszcze i niewydanych z odpowiadających im zapasów;

▼ B

- b) podmiot przechowujący przekazuje dokumenty dotyczące przyjęcia, przechowywania i odbioru produktów z magazynu agencji płatniczej co najmniej raz w miesiącu w formie miesięcznego skróconego zestawienia zapasów. Dokumenty należy udostępnić agencji płatniczej do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego takie zestawienie zapasów dotyczy;
- c) wzór miesięcznego skróconego zestawienia zapasów (wzór przykładowy) znajduje się poniżej. Podmioty przechowujące otrzymują wspomniany wzór od agencji płatniczych drogą elektroniczną.

Miesięczne zestawienie zapasów

Produkty:		Podmiot przechowujący: Magazyn: Nr: Adres:		Miesiąc:	
Partia	Opis	Ilość (kilogramy, tony, hektolitry, skrzynie, sztuki itd.)		Data:	Uwagi
		Przyjęcie	Wydanie		
	Ilość z przeniesienia				
	Ilość do przeniesienia				

(pieczęć i podpis)

Miejsce i data:

Imię i nazwisko:

2. Deklaracja roczna

- a) podmiot przechowujący sporządza roczną deklarację zapasów na podstawie miesięcznych zestawień zapasów opisanych w pkt 1. Przekazuje je agencji płatniczej najpóźniej dnia 15 października po zamknięciu roku budżetowego;
- b) roczna deklaracja zapasów zawiera skrócone zestawienie przechowywanych ilości z wyszczególnieniem każdego produktu i miejsca jego przechowywania oraz określeniem ilości każdego z przechowywanych produktów, numerów partii (z wyjątkiem zbóż), roku przyjęcia produktów do magazynu oraz wyjaśnienie ewentualnie stwierdzonych nieprawidłowości;
- c) wzór rocznej skróconej deklaracji zapasów (wzór przykładowy) znajduje się poniżej.

Podmioty przechowujące otrzymują wspomniany wzór od agencji płatniczych drogą elektroniczną.

Roczne zestawienie zapasów

Produkty:		Podmiot przechowujący: Magazyn: Nr: Adres:		Rok:
Partia	Opis	Ilość lub masa na podstawie ksiąg		Uwagi

▼ B

(pieczęć i podpis)

Miejsce i data:

Imię i nazwisko:

IV. SKOMPUTERYZOWANA EWIDENCJA ZAPASÓW I UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI

Podpisana przez agencję płatniczą i podmiot przechowujący umowa przechowywania publicznego przewiduje przepisy zapewniające przestrzeganie prawodawstwa unijnego.

Zawiera ona następujące elementy:

- prowadzenie skomputeryzowanej ewidencji zapasów interwencyjnych,
- bezpośrednio i niezwłoczne udostępnianie stałego spisu inwentarza,
- oddawanie do dyspozycji w każdej chwili całości dokumentacji odnoszącej się do przyjęcia, przechowywania i wydania zapasów, jak również dokumentów księgowych i sprawozdań sporządzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, którymi dysponuje podmiot przechowujący,
- stały dostęp do tych dokumentów dla przedstawicieli agencji płatniczej i Komisji oraz należycie upoważnionych przez nie osób.

V. FORMA I TREŚĆ DOKUMENTÓW PRZEKAZYWANYCH AGENCJI PŁATNICZEJ

Formę i treść dokumentów, o których mowa w pkt III ust. 1 i 2 ustalają warunki i zasady określone w art. 104 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

VI. PRZECHOWYWANIE DOKUMENTÓW

Dla celów procedury rozliczania rachunków, podmiot przechowujący przechowuje dokumenty potwierdzające dotyczące wszelkich działań związanych z przechowywaniem publicznym przez cały okres wymagany zgodnie z art. 104 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, bez uszczerbku dla mających zastosowanie przepisów krajowych.

*ZALĄCZNIK IV***GRANICE TOLERANCJI**

(Artykuł 4)

1. Dla każdego produktu, którego dotyczą środki interwencyjne, ustala się następujące granice tolerancji, pokrywające straty ilościowe wynikające z normalnych czynności związanych przechowywaniem i wykonywanych zgodnie z zasadami:

— zboża 0,2 %

— ryż nieluskany, kukurydza 0,4 %

— odtłuszczone mleko w proszku 0,0 %

— masło 0,0 %

— wołowina i cielęcina 0,6 %

2. Wartość procentowa dopuszczalnych strat przy oddzielaniu wołowiny od kości wynosi 32. Ma ona zastosowanie do wszystkich ilości w danym roku budżetowym.
3. Granice tolerancji, o których mowa w pkt 1, ustala się jako wartość procentową rzeczywistej masy, bez opakowania, ilości przyjętych do magazynu i przejętych w trakcie danego roku budżetowego, powiększone o ilości przechowywane na początku wspomnianego roku budżetowego.

Wspomniane granice tolerancji mają zastosowanie przy kontrolach fizycznych. Oblicza się je dla każdego produktu, w stosunku do wszystkich ilości przechowywanych przez agencję płatniczą.

Rzeczywistą masę przy przyjęciu i odbiorze z magazynu oblicza się, odejmując od masy stwierdzonej standardową masę opakowania, przewidzianą w warunkach przyjęcia do magazynu, lub – w przypadku braku takich warunków – średnią masę opakowania stosowaną przez agencję płatniczą.

4. Granica tolerancji nie pokrywa strat w liczbie opakowań lub w liczbie zarejestrowanych sztuk.
5. Przy obliczaniu granic tolerancji, o których mowa w pkt 1 i 2, nie uwzględnia się ilości brakujących w wyniku kradzieży lub innych strat wynikających z możliwych do określenia przyczyn.

ZALĄCZNIK V

Wykaz środków, o których mowa w art. 10

1. Systemy wymienione w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 73/2009 oraz – od 2016 r. – systemy wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 1307/2013.
2. Środki wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w części II tytuł I i II rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 ⁽¹⁾ oraz środki wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, o których mowa w tytule III rozdział I rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. L 25 z 28.1.2011, s. 8).

▼B

ZAŁĄCZNIK VI

Wykaz środków, o których mowa w art. 14

1. Restrukturyzacja i przekształcanie winnic zgodnie z art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.
2. Zielone zbiory zgodnie z art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.